

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra . . . 1 kor. Egy óra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Dr. HEGEDŰS LORANT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

Megszavazták a véderő-javaslatot

Kivezették a Házból a fütyülő képviselőket

Óriási lelkesedés Tisza István gróf mellett

Végre fordulópontra jutott a véderőjavaslatok sorsa. A képviselőház többsége az ellenzék gyerekes lármája és csinytevése mellett megszavazta a véderőt s az erélyes elnök azokat, akik a tanácskozási rendet zavarták, a Ház méltóságát sértették meg, törvényadta jogánál fogva kivezettette karha talommal és rendet teremtett. Az 1848-iki törvények egyenesen köteleességé teszik az elnöknek, hogy a rend fentartásáról gondoskodjék s a rendetlenkedőket nemzetőrökkel, ami a karhatalmat jelenti, távolítsa el. Sérelemről siránkozni nem lehet, törvényes, okos, jó dolog történt.

Sőt. Az egész mai szenirozás olyan színes, az ellenzék részéről, mintha a mai lármával a véderőt nem megakadályozni, de elősegíteni akarták. Szándékosan dugták be a saját füleiket a saját lármájukkal, hogy az alatt a többség megszavazhassa a véderőt, amelyet az ellenzék is szükségesnek tart és mond, csak ők ne hallják a megszavazást.

De különben sincs mit siránkozniok. A véderő végre lekerül a napirendről, hogy helyet adjon fontos, nagy kérdések tárgyalásának, a drágasági és családi pótlék ügyének, az új egyetemek dolgának és a legfőbb kérdéseknek: a választói jognak. Tehát következik a hasznos munka s a választói jog, most már minél gyorsabban, amit éppen maga az ellenzék kívánt és sürgetett. A nemzet pedig szabadul a rettenetes helyzetből, amelybe parlamentjének egy éves tétlensége sodorta.

A mai eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

A rakoncátlan ellenzék.

Pontban féltizenegy órakor Tisza István gróf megjelenik az elnöki emelvényen és megnyitja az ülést. Rögtön felpattan Holló Lajos és elkialtja:

— A házszabályokhoz kérek szót!

Elnök: Melyik szakaszhoz?

Holló Lajos: A 203. §-hoz!

Elnök: most nincs szó a 203. szakasz alkalmazásáról, tehát nem adhatom meg a szót. (Nagy taps a munkapárton, zaj balfelől.)

Percekig tart a láрма. A Justh párton

egyszerre ugranak valamennyien és kórusban kiáltják:

— A házszabályokhoz kérünk szót.
Eitner Zsigmond felszalad az elnöki emelvényre s letesz gróf Tisza István elé egy ívet, amelyben zárt ülést kérnek. Az ellenzékéről torkuk szakadtáig kiabálnak:

— Zárt ülést! Zárt ülést!

Justh Gyula: Tessék elrendelni a zárt ülést!

Elnök: Justh Gyula képviselő urat rendreutasítom!

Justh Gyula: Tessék elrendelni a zárt ülést!

Elnök: Másodszor is rendreutasítom!

Justh Gyula: Engem ugyan akár hetvenszer is rendreutasíthat!

Holló Lajos: A házszabályokhoz kérek szót!

Feneketlen a kavarodás. Senki sem érti az elnök szavát, de maga hangját sem hallja senki olyan nagy a zaj. Az ellenzék a padokat kezdi döngetni. Batthyány Pál sipot vesz elő és belefúj. A Kossuth pártiak is csatlakoznak a Justh híveikhez s ők is kórusban kiáltják: A házszabályokhoz! Zárt ülést!

Kállay Ubul az asztalfiókot verdesi a padokhoz. Barabás Béla a házszabályok füzetét csóválja s egyre kiáltozza:

— Kérek szót!

Tisza István gróf kezével legyint felé, hogy üljön le.

Most az elnök áthajol az emelvényen és szólni kezd. Szavát nem hallja senki, egyenesen a gyorsíróknak beszél, akik állva jegyzik, amit mond. Az ellenzék egy pillanatra elcsendesedik, aztán ujult erővel tör ki a láрма.

Megszavazzák a véderőjavaslatot.

E közben, mialatt az ellenzék szinte a maga mulatságára folytatta a borzasztó lármát Tisza István gróf hosszasan beszélt az ellenzéknek. Majd föltette a kérdést, hogy kíván-e valaki a javaslatot szólni. Senki sem jelentkezett s így az elnök arra vonatkozóan tette föl a kérdést:

— Elfogadják-e a Ház a javaslatot általánosságban?

A Ház többsége elfogadta.

Majd a jegyző fölolvasta részleteiben is a javaslatot, mire a többség részleteiben majd harmadszori olvasásban is elfogadta a véderő javaslatot.

Eközben a legbotrányosabb jeleneteket rendezte az ellenzék, folytonos ordítózással önmagát süketíti, majd trombitát, sipot fújnak, ehhez a fuvó zenebonához asztalcsapkodás, könyv dobálás, artikulatlan dörömbölés föltépő hangzavara adta meg a kíséretet. Az orkászertű lármában, amely szinte megremegtettni látszott a falakat, mit sem lehetett hallani abból, amit az egyes emberek kiáltottak, csupán néha-néha verődött össze ki-vehető hanggá több, egyszerre elsivított kiáltás.

Rövid szünet után Tisza István gróf fölolvastatta a jegyzőkönyvet, amelyet az ellenzék lármája közben a többség hitelesítettnek fogadott el.

Az ülést az elnök tizenkét óra után rekesztette be.

Rendörök a folyosón.

A jegyzőkönyv hitelesítését megelőző szünet alatt az ellenzéki képviselők borzasztó izgalomba rohantak ki a folyosóra folytonos szitkozódás között. A tetőpontját ért izgalmat azonban nem engedte tetekre ragadtatni az a látvány, amely a dühöngő, lármázó képviselők elé tárult. A jobboldali folyosót ugyanis redőresapat zárta el.

Ez új tápot adott a lármára.

— Ki hívta ide ezeket? Gazemberek! — ordította Hammersberg László. Mások fütyöltek, sipoltak. Egry Béla és Justh János trombitát fújt. Néhány pillanat alatt felfordult az egész folyosó, éktelen rikoltozás töltötte be a Ház minden zugát.

Értekezletek a Házban.

Az ülés után a munkapárt a delegációk teremben értekezletre gyűlt össze, ahol valóságos ünnepezték Tisza István grófit.

Az ellenzék a kupola teremben gyűlt össze Apponyi és Justh elnökek alatt és a felett tanácskoztak, hogy délutáni parallel ülésen megjelenjenek-e vagy sem.

Justh végre kihirdette, hogy a szövetségelt ellenzéki pártok a délutáni ülésen megjelennek és az ülés előtt tartandó értekezleten fogják megállapítani, hogy milyen formában tiltakozzanak az elrendelt szavazás és a véderőjavaslatok megszavazása ellen.

A miniszterelnök a választójogról.

Az értekezlet befejezése után kérdést intéztek a miniszterelnökhöz, hogy miután az ellenzék visszautasította a miniszterelnöknek a választójogra vonatkozó proposíciót, mily álláspontot foglal el a miniszterelnök a választójog kérdése tekintetében.

Lukács László kijelentette, hogy az ő elhatározására az ellenzék magatartása semmi befolyást nem gyakorol és ő változatlanul áll azon az állásponton, melyet már programjában jelzett és amelyet még részletebben kifejtett az ellenzékhez intézett tegnapi válasziratában. És miután ő a választójog reformját sohasem tekintette pártkérdésnek, vagy korteszéköznek, ezért változatlanul fenntartja abbeli elhatározását, hogy egy a liberális és demokratikus követelményeknek megfelelő és hazai viszonyainkhoz alkalmazkodó választójogi törvényjavaslatot mielőbb a törvényhozás elé fog terjeszteni.

Tisza a véderő megszavazásáról.

A képviselőházban zajos, botrányos jelenetek között történt meg a véderő javaslat megszavazása. Az ellenzék vad ordítózással akarta fojtani a tárgyalást, amit azonban Tisza István gróf erélye, higgadtsága nem engedett meg.

Tisza István gróf a folyosón mondta el a véderőjavaslat elfogadásának hiteles történetét a képviselők és a ujságírók előtt:

— Mikor az ülés megnyitása után Holló Lajos és Justh Gyula, majd az ellenzéknek megszólván minden tagja felállott helyéről, hogy a házszabályokhoz kérjen szót, én általános figyelmeztetést intéztem az ellenzékhez. Azt mondtam: Szálljanak végre ma-

gukba, álljanak meg azon a borzalmas lejtőn, melyre önmagukat és az egész országot juttatták. Ebben a pillanatban nagy zaj támadt az ellenzéken, amely percekig szakadatlanul tartott. Én a zaj dacára folytattam beszédem és hivatkoztam arra, hogy gróf Andrásy Gyula az obstrukciót a legveszedelmesebb klotürnek bélyegezte és Andrásy Gyula érveivel akartam bizonyítani, hogy husz ember akarata nem uralkodhat a Házon. Hallották-e szavaimat, vagy se, nem tudom. Én elmondottam általános figyelmeztetésemet és jól lehet, a zaj folyton tartott, én tovább is teljesítettem elnöki kötelességemet. Nem adtam meg a szót senkinek, aki a házszabályokhoz jelentkezett, nem vettem figyelembe a zárt ülést kérő ívet, mert a tárgyalás komolyságán akartam örködni és nem voltam hajlandó többé megengedni a házszabályok kijátszását. Minthogy a zaj folyton tartott, én folytattam munkámat. Feltettem szavazásra Szepesházy indítványát (a párhuzamos ülések tartására vonatkozólag), mit a többség elfogadott. — Azután megkérdeztem, akar-e valaki szólani a véderőjavaslatához. Minthogy senki sem jelentkezett, feltettem a kérdést szavazásra: elfogadja-e a Ház általánosságban a véderőjavaslatot? Azután feltettem a kérdést: Elfogadja-e a Ház a véderőjavaslatot részleteiben? Végül pedig feltettem a kérdést: Elfogadja-e a Ház általánosságban és részleteiben a véderőjavaslatot harmadszori olvasásban is? A többség felállott, erre elfogadtattam még a napirendet és az ülést felfüggesztettem, hogy a jegyzőkönyvet hitelesíthessem. Ez mindjárt meg fog történni.

Délutáni ülés botránnyal.

Délután négy órakor a szakadó esőben vonultak fel az elenzéki képviselők, akik az országgyűlésben gyülekeztek.

A parlament előtt lovasrendőrök és szuronyos csendőrök állottak.

A munkapárti képviselők igen nagy számban jelentek meg az ülésen.

Négy óra után néhány perccel nyitotta meg Tisza István gróf az ülést.

Amint azonban szólni akart, az ellenzék egyszerre sipolni, trombitálni, orditozni kezdett, úgy, hogy Tisza István gróf szóhoz sem tudott jutni. Többször nyult a csengőhöz és beszélni is akart, de mindannyiszor, amikor az ellenzék látta, hogy az elnök csemetni, vagy szólni akar újból vad és rémitő lármát kezdtek a magukkal hozott füttyölökkel, trombitákkal és egyéb láрма eszközökkel. Látta, hogy az ellenzék előre jól ellátta magát mindenféle ilyen lármát csináló dolgokkal.

Tisza István gróf nyugodtan tilt az elnöki székből s amikor látta, hogy a láрма, orditozás nem szűnik, ceruzát vett elő, odahajolt Rudnyánszky György jegyzőhöz s megkérdezte tőle a lármázók neveit, amelyeket azután egy papírlapra írt föl.

Még többször is megkísérelte, hogy szóhoz jusson, de ez nem sikerült, mert az ellenzék folytatta éktelen lármáját. Erre nyugodtan föl állott, az ülést fölfüggesztette és kiment a teremből.

Néhány pernyi szünet után Tisza István gróf újból megjelent a teremben, elfoglalta az elnöki széket és szólni akart, de ekkor újból megisméltődött az előbbi jelenet. Az elenzéki képviselők élükön Justh Gyulával és Polónyi Gézával éktelen lármát csaptak mindannyiszor, amikor az elnök szólni akart. A fülsiketítő förtelmes lármában Tisza István gróf nyugodtan elővette ismét ceruzáját s jegyezte azoknak a képviselőknek neveit, akik a leghangosabban lármáztak.

Különösen rakoncátlanul viselkedett a két Károlyi gróf, Károlyi Mihály és Károlyi József grófok, akik a terem közepén állva orditoztak az elnök és a munkapárt felé gyalázó szavakat. Tisza szorgalmasan és nyugodtan jegyezte a lármázók és rendetlenkedők neveit, majd öt órakor másodsor is felfüggesztette az ülést.

A harmadik kísérlet.

Amikor Tisza István gróf másodsor is felfüggesztette az ülést, a folyosón a szünet közben ezeket mondta:

— Ugy látszik egyáltalán meg akarják akadályozni a rendes tárgyalásokat és arra *kényszerítenek, hogy fegyveres hatalomhoz nyuljak.*

Ezután harmadszor is a terembe ment, megnyitotta az ülést és újra beszélni akart, azonban a láрма, füttyölés, trombitálás még hevesebben, fülsiketítőbben hangzott fel valahányszor Tisza beszélni akart.

Sőt az elnök és a munkapárt felé gyalázó szavak is röpködtek.

Az elnök újra jegyezte a lármázók és szitkozódók neveit, majd az ülést egy fél órára felfüggesztette.

Kivezették a lármázókat.

Alig hagyta el Tisza István gróf a termet, egyszerre az ellenzék hátamögött megnyitott az ajtók és Beniczky rendőrtanácsos Pavlik és Schmidt rendőrfelügyelők vezetése mellett belépett a terembe 150 rendőr. A rendőrséget Angyal József háznagy vezette be. Az elenzék förtelmes lármával fogadta a rendőröket, szidalmazni kezdte őket s Angyal József felmutatta Tisza István gróf jegyzékét és parancsára hivatkozva utasította a rendőröket szőlítsák fel a *lármázó képviselőket, hogy hagyják el a termet.*

A rendőrtisztviselők erre először Justh Gyulához mentek, aki a legnagyobb lármát csapta s az egyik felügyelő ulvariasan így szólt:

— Excelenciás uram, felkérem, hogy hagyja el a termet.

Justh tiltakozott ez ellen, majd durva káromkodások közepette több képviselő odaugrott s a rendőrök feiről leütötték a kalapokat.

Károlyi Mihály gróf pedig Pavlik rendőrfelügyelőhöz ment és megütötte. A rendőrtiszt erre kiadta a parancsot, hogy vezessék ki Károlyit a teremből, amit két rendőr meg is tett.

Eközben többen dulakodni kezdtek a rendőrökkel, akik a verekedő képviselőket egyenként, miután előbb a távozásra udvariasan felszólították őket, kivezették és őrizetbe vették. Így vezették ki Károlyi Mihály gróf után dulakodással Justh Jánost, *akivel valósággal verekedni kellett a rendőröknek*, Ábrahám Dezsőt, Justh Gyulát, Polónyi Gézát, Szmrecsányi Györgyöt, összesen 21 képviselőt.

Egyik másik dühöngött még, a legtöbbje azonban nevetve ment ki s a rendőrök nem is fogták őket, az ajtónál már eleresztették.

Ivánka Imre fölugrott egy padra s onnan valóságos szónoklatot tartva orditozott.

— Én csak a fegyveres erőnek engedelmekedem. Én füttyölök a rendőrségre, a törvényre, meg a császárra.

Végre is leszállították a padról s kivezették őt is.

Második kivezetés.

Miután a rendetlenkedőket kivezették a rendőrök, Tisza István elnök újra megnyitotta az ülést. Azonban ismét nem engedték beszélni. Különösen Rákosi Viktor trombitált és füttyült. Az elnök újra följegyezte a lármázókat, felfüggesztette az ülést. A rendőrök pedig kivezették a zajongó képviselőket, akiknek legnagyobb része most már a Kossuth-pártból került ki.

Természetes ez is éktelen káromkodás és dulakodás közben történt.

Akkor azonban az elenzék is belefáradt ebbe a taktikába és nagy kiáltások és gyalázások közt kivonult a teremből. Ezeket a gyalázkodó kifejezéseket használó elenzéki képviselőket nemcsak a teremből, de a parlament épületéből is kivezették. Csuha István pedig, *aki egy rendőrtisztet megütött, a főkapitányságra vitték.*

Bizalom az elnöknek.

A rend helyreállításával Tisza István gróf újra megnyitotta az ülést a következő szavakkal:

— Szomorú jelenség, hogy a képviselők ilyen gyerekszínyekkel akadályozzák a képviselőház munkájában és a véderőjavaslatok tárgyalását. Igazolja eljárását. Rámutat arra, hogy gondoskodnia kellett a csend és rend helyreállításáról, mert a haladéktalan intézkedésekre volt szükség.

A Ház méltóságát kellett helyreállítani. Fölhívja a mentelmi bizottságot, hogy a képviselők ügyében 24 óra alatt jelentést tegyen. Azután a Ház bírálata alá bocsátotta eljárását a délelőtti történetekben s az elnököt Beöthy Pál alelnöknek adta át, hogy a képviselőház bírálatában ne legyen feszélyezve.

Telegdy József: Egy év óta türi a többség az obstrukció tombolását, amely mérhetetlen közgazdasági károkat okozott. Ezért köszönettel tartozik mindenki Tisza István grófnak, hogy végre ezt az állapotot megszüntette s érvényesíti a többség akarátát s lehetővé teszi a rendes tanácskozást. Ezután benyújtotta 237 képviselő, köztük Návay Lajos és Kabos Ferenc által is aláírt határozati javaslatot,

amelyben kimondatni kérte, hogy a Ház helyeslően tudomásul veszi Tisza István eljárását.

A határozati javaslat egyúttal kimondja: a határozati javaslatot kétszázharminc képviselő írta alá, tehát a Háznak abszolút többsége.

— Egyúttal kimondja a határozati javaslat, hogy a Ház az ügyet ezzel elintéztnek tekinti.

Tisza beszéde.

A többség óriási lelkesedéssel tüntetett Tisza István mellett, aki azután a képviselőház padjaiból majdnem egy óras beszédben vázolta ama pusztításokat és a nemzet presztizsének teljes lezüllését, úgy bel, mint külföldön, amelyet a többségnek tovább a nemzet legszentebb érdekeinek feláldozása nélkül tünni nem lehetett. Ráolvasta különben Apponyi-ra, hogy az obstrukció kezében a nemzet alkotmánya bitang jószágga sülyedt és Andrásynak is idézte hasonló, az obstrukciót megbélyegző nyilatkozatát, amely szerint az obstrukció nem más mint klotür a többség ellen husz ember kezében.

Az egész dolgot az ellenzék provokálta. Fogadja azonban, hogy a míg ő elnök lesz, nem engedi, hogy az ő kezében a házszabályok bitang jószágga legyenek s a megkezdett uton nem áll meg, hanem megmenti a nemzetet és az országot e hosszadalmas átkos állapotból. Legalább ha egyszer behunyja szemét, elmondhatja, hogy nem élt hiába.

A többség Tisza beszédét több ízben leírhatatlan ujongó lelkesedéssel szakította félbe és a végén az üdvözlők, élükön a miniszterekkel szinte ostromolták a szónokot üdvözléseikkel.

Ezután elfogadta a Ház óriási lelkesedés közben a határozati javaslatot és úgy Tisza István gróf elnöknek, mint a kormánynak bizalmat szavazott.

A honvédujanc-javaslat.

Következett ezután a honvédujanc-javaslat tárgyalása, amelyet a képviselőház általánosságban és részleteiben is elfogadott.

Megállapították a holnapi ülés napirendjét, amely szerint a honvédujanc-javaslatot tüzték ki harmadszori felolvasásban. Ezután a jegyzőkönyv hitelesítésével az ülés véget ért.

A kormány tervel.

Az a hír terjedt ma el, hogy a ma kivezett képviselőket a mentelmi bizottsággal 30 napra kizáratják, esetleg karhatalmat is használnak s rövid időre a Házat el is napolják. Az esetleges szocialista tüntetések ellen a legerélyesebb intézkedéseket tették.

A kormány most több igen fontos javaslatot akar elintéztetni, így a tisztviselők nyugdíjtörvényét és a családi pótlék dolgát is.

Lelkész-szentelés a nagytemplomban

A református egyházkerület közgyűlése.

A legnagyobb magyar református egyházkerület, a tiszántúli, ma reggel kezdte meg három napra tervezett közgyűlését, a melynek tárgyai közt igen nagy fontosságú ügyek vannak. Magasan kiemelkedő pontja volt a mai közgyűlésnek a *lelkész-szentelés aktusa*, amely már több év óta nem történt.

A magasztos szép ünnepélyben részt vett az egész közgyűlés, az egyházi és világi tagok is.

A politikai zűrzavaros állapotok és a ma bekövetkezett fontos politikai fordulat távol tartotta az üléstől egyik legnagyobb református közéleti emberünket, *Tisza István* grófot, akinek szereplése mindenkor jelentős eseménye a tiszántúli egyházkerület közgyűléseinek.

Ott volt azonban az elnökség kiváló tagjain kívül *Bartóky József* dr. államtitkár, aki a Hortobágy hasznosítása kérdésében is hivatalos uton van ma Debrecenben.

A ma megnyílt egyházkerületi közgyűlésnek, mint mindig, úgy most is kiváló két eseménye volt *Degenfeld József* gróf főgondnok megnyitója és *Baltazár Dezső* dr. püspök imája, amelyekhez két beszéd is sorakozott; *Kiss Ferenc* esperes, egyházkerületi főjegyző és *Jánosi Zoltán* egyházkerületi tanácsbíróé, akik ma tették le új hivatalukban az esküit.

A népes, nagyfontosságú közgyűlés megnyitására és a lelkész-szentelés fontos, ünnepélyes aktusáról tudósításunk a következő:

Imádság. Elnöki megnyitó.

Reggel kilenc órakor már népes volt a főiskola nagyterme, az egyházmegyéek képviselői és a kerületi közgyűlés tagjai szép számban jelentek meg. Kilenc órakor megjelent az elnökség, élén *Baltazár Dezső* dr. püspökkel és *Degenfeld József* gróf főgondnokkal. A közgyűlés tagjainak elhelyezkedése után fölállott *Baltazár Dezső* dr. püspök s költői szép imában kért áldást a közgyűlés munkásságára.

Majd *Degenfeld József* gróf főgondnok üdvözölte a közgyűlés tagjait. Részvétellel és meleg szeretettel emlékezett meg *Gergely Antal* haláláról, akinek elhunyt nagy veszteség az egyháznak.

Azután a református lelkészek fizetésének rendezéséről szólt s hivatkozott arra, hogy úgy a kultuszminiszter, mint a református egyház ügyei iránt mindig melegen érdeklődő, nemes, nagy ember (Itt *tisza István* grófra célzott.) biztató kijelentéseket tettek e tárgyban. Fölvitva ezután a közgyűlés figyelmét arra, hogy a tárgysorozatban milyen fontos tárgyak vannak és kérte lelkiismeretes figyelmüket és intézkedésüket az egyes ügyekben.

A helyesléssel és éljenzéssel kísért és fogadott megnyitót *Görömbey Péter* esperes indítványozta, hogy az imát és megnyitót, amelyeket olyan nagy gyönyörűséggel hallgattak, a közgyűlés nyomassa ki és osztassa szét a kerületben.

A közgyűlés így is határozott.

Új főjegyző, új tanácsbíró.

A megjelenésben akadályozottokról szóló jelentés után a közgyűlés örömmel vette tudomásul, hogy az érmelléki egyházmegye esperesévé egyhangulag *Végh Józsefet*, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye gondnokául *Kovács Gyula* alispánt választották meg. Ugyancsak osztatlan örömmel és éljenzéssel fogadta a közgyűlés *Kiss Ferenc* esperesnek kerületi főjegyzővé, *Jánosi Zoltán* tanácsbíróvá történt megválasztásáról szóló jelentést. Ugyancsak tudomásul vette a közgyűlés, hogy a megejtett választás folytán tanárképviselőkké lettek: *Nagy József*, *Matolcsy László* dr., *Nagy Gyula*, *Böszörményi Géza* dr., *Bácskai József*, valamint azt is, hogy az egyik tantestület nőképviselőt, a má-

sik helyettes tanárt választott és így ezeknek képviselőjük nem lesz.

Ezután *Kiss Ferenc* egyházkerületi főjegyző tette le a hivatali esküt, majd gyönyörű, mély értelmű beszédet mondott.

— Isten előtti mély alázatossággal — mondta — a közgyűlés iránt érzett hálával és a kerület iránt tisztelettel fogadja ez új állásba való megválasztását. Élete és működése mindenkor nyitott könyv volt úgy támogatói, mint támogatói előtt. Ismerik elveit, s őt jól. S elvei új állásában is a régiek maradnak: a mit két váll elbir, ami a szívbe fér, azt mind áldozatul hozni a közért, az egyházért. Speciális programja nem lehet és nincs is. A kormányzás a kerületi közgyűlés, a vezetés és irányítás az elnökség dolga. Ő az intézkedéseknek csak hűséges megőrkítője s az elnökség irányításának támogatója, teljesítője. Ha ezzel nem érezné magát egynek, nem fogadhatta volna el állását annak minden díze dacára sem. E közigazgatásban egyetlen egyszer van alkalma önállóságra, ha helyettesíti a püspököt. De ismeri őt a püspök s külön nem kell neki azt hangoztatni, hogy ismeri a püspök intencióit s azzal mindenben egyetért, azok szellemében cselekszik. Istentől kegyelmet kér, az elnökségtől bizalmat, a közgyűléstől elnézést, jegyzőtársaitól támogatást.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után *Baltazár Dezső* dr. püspök üdvözölte az új főjegyzőt szeretettel szép és jelentős állásában. Szép a bizalomnál, jelentős munkaköréinél fogva. Kiváló érdemei bölcsessége biztosíték, hogy ezt az állást is úgy tölti be, mint az eddigieket. Erőt, időt és áldást kér reá.

A tetszés nyilvánítás elhangzása után *Kiss Ferenc* meghajtotta magát s elfoglalta helyét az elnökség asztalánál.

Jánosi Zoltán az újonnan megválasztott tanácsbíró tett ezután esküt és mondott be-köszönő beszédet. Hálásan köszönte a közgyűlés bizalmát, amelyet minden téren igyekszik meghálálni. Az egyházat eszköznek tekintti terjeszteni Krisztus országát egyénben, kinti terjeszteni Krisztus országát egyénben, van, de annak át kell hatni a testet is és ki kell sugározni. Az egyház álljon mint világító torony a társadalom tengerén, ne merüljön be annak ömögésébe, de világítsa meg minden csepp vizét, valósítsa így meg, hogy összeköti a mélységet a magassággal. A mindeneket különbség nélkül szerető Krisztus áldását kéri.

Baltazár Dezső dr. püspök az egyházkerület nevében is szeretettel üdvözölte *Jánosi Zoltán* s örömet fejezte ki, hogy az ő talentumát maga fejlesztette nagy ismereteit s ideálokért hevülő szívét a kerület és haza érdekében való intenzívebb működésre megnyerték.

A lelkész-szentelés.

A jelenlevők számbavétele után következett a közgyűlés egyik legünnepélyesebb, legszebb része: a lelkész-szentelés. *Kiss Ferenc* főjegyző tett jelentést a 67 jelentkezőről, akik megtöltötték a közgyűlés termét. *Baltazár Dezső* dr. püspök fölvívására a közgyűlés tagjai a felszentelésre váró lelkészjelöltekkel együtt a Nagytemplomba vonultak ahol a gyülekezet felállva és rendes énekül a 37. dicséretet énekelte. Ezután *Bán István* mondott igen szépegyházi beszédet s tartott istentiszteletet. A 235. dicséret után *Baltazár Dezső* dr. emelkedett szellemű beszédet mondott, majd pedig ismét ének, végül kéznyújtás, áldás s a főiskolai énekár éneke következett.

A megható szép ünnepség után, amelyen nemcsak a közgyűlés tagjai, de nagyközönség is szép számmal volt jelen, a közgyűlés visszatért a nagyterembe, ahol az újonnan felszentelt lelkészek kibocsátása következett.

Délben a közgyűlést megszakították s a Royalban az új lelkészek, mint a közgyűlés ebédre gyűlt össze.

A közgyűlést holnap folytatják.

Debreczeni önkéntes a délvidéki árvíz-katasztrófánál

Öt órás életveszedelem után riport Szilassy Etelkával.

A délvidéki nagy, falvakat, környékeket, vagyont, életet pusztító nagy árvíz-katasztrófánál a mentési munkálatokat legnagyobb részt a katonák teljesítették. Halált megvető bátorsággal, pihenéstelen munkával igyekeztek a derék tiszték s a legénység megmenteni a veszélyben levő embereket s ott ahol ez lehetséges volt, a menekülés nekik volt köszönhető. És a mentés nehéz nagy munkájában ömaguk is nem egyszer kerültek a legveszedelmesebb helyzetbe.

A mentők közt szerepelt egy debreceni fiú is, volt kollégánk *Zoltán István*, aki most Temesváron szolgál a 61-ik gyalogezrednél, mint önkéntes. Ő is részt vett a nemes munkában s e közben halálos veszedelemben került maga is.

Az esetről egyik temesvári lap ezeket írja:

A mentés közben több katona és csendőr megsebesült és kicsiny hujja, hogy emberáldozatot is nem követelt a mentés munkája. — *Stenzer* főhadnagy egy primitív csónakon, olyan lélekvesztőfélen hatolt be a faluba, *de a rohanó áradat a csónakot felborította*. *Stenzer* egy fa ágait kapta el és így megmenekült. De órákig tartott, míg veszedelmes hegyzetéből meg tudták menteni. *Répászky zászlós és Zoltán István önkéntes szintén veszedelmes helyzetbe kerültek*. Öt óra hosszat küzdöttek az árral, hogy a községet megközelítsék, de erre teljesen képelenek voltak. Mentőakciót kellett megindítani, hogy őket az áradatból kimntsék s visszahozzák. A katonák éjjel tizenegy óráig dolgoztak. Ekkor a tőlés oldalában, primitív sátrakban lepihennek. — Reggel három órakor a derék fiúk már ismét talpon voltak, hogy újra folytassák a mentési munkálatokat.

A mindig joviális, jó kedélyű fiút azonban úgy látszik nem rémitette meg még a csúf halál közelsége sem, mert másnap már a kávéházban van, ahol ráér riportot is csinálni nekünk és pedig egy szintén debreceni ismerőssel *Szilassy Etelkával*. A riportból ő maga a következő levélben számol be:

Kedves Szerkesztőm!

Tegnap este érkeztem meg Temesvárra a borzalmak színhelyéről. Átfutottam a lapokat s miután értesültem szerencsés megmenekülésemről — no végre: kint vagyok a vízből! sóhajtással egyenesen a „Délvidéki“-hez címzett kávéházba menekültem. A kávéház bejáratán öles plakát tolatkodott elém:

Június 1-én, szombaton

a temesvári MODERN varieté
megnyitó előadása.

Itt először!

Itt először!

SZILASSY ETELKA

a „Debreceni Nemzeti Színház“ v. tagja
primadonna fellépte.

Stb. stb. . . .

Hopp! Hol van a primadonna? Egyenesen a primadonna öltözőjébe menekültem:

— Édes Etuska, Ön itt? . . .

— Igen, Drágám, én itt és maga, maga is itt?

— Igen, Édes, én is, én is itt . . . De hogyan? Ön sarzsiját veszítette s varieté-direktorból varieté csillag lett?

— No hallja: maga rossz katona, ha még azt sem tudja, hogy mindig a csillag a sarzs. Ott, ahol a primadonna varieté-csillag, ott a direktor csak manipuláns őrmester lehet.

— Oriási! És mondja, édes művésznő, elhatározta, hogy ezután ilyen varieté csillag lesz?

— O, nem. Egyelőre ide köt két hónapos szerződés; azután valószínűleg Váradra megyek, s azután...

— S azután!...

— Azután Párisba. Oh, Páris! Tudja, drágám, az egyetlen vágyam mozzinész-nőnek lenni. Én nem nyugszom, amíg az nem leszek. Most láttam a pesti felvételeket az „Apollóban”. Mondhatom, akármelyik pesti mozzinész nővel felveszem a versenyt. Istenem, ha sikerülne...

— Feltétlenül sikerülni fog. A színház, kabaré és a mozi az egész világon véres harcban áll egymással szemben. Magának, művésznő, a színgazdátokkal nem volt szerencséje, mint kabaré-direktor elszótt. — Etuska: ez az Isten uja, a mutató uja, mely Pathe Fréres tejjel-mézzel folyó országába vezet...

Csöngettek; a függöny szétrebbent. — Frenetikussá taps. A katonazenekar pompás hangszerelessel játsza, hogy „Szívem ugy tele, tele, tele, tele”... S kacér mosolygással kezdi kuplóját a jövő mozi-primadonnája, az új Asta Nielsen...

Színház és Művészet

Füredi József jubileuma

A debreceni Zenede érdemes tanárának, **Füredi József** hegedűművész tiszteletére a tanintézetnél kifejtett tanári működése huszadik évfordulója alkalmából fényes ünnepélyt és magas színvonalon álló hangversenyt rendezett tegnap este. Meghívott díszes közönség volt tanuja annak a lelkes ünneplésnek, mely e kiváló pedagógust és lelkiismeretes tanárt érte. Először a tanári kar, majd a zenede elnöke s végül a tanítványok szónokai méltatták Füredi Józsefnek elévülhetetlen érdemeit. — Ezekre az ünnepelt meleg szavakban válaszolt a siker egy részét azokra háritva, akik lelkes támogatással, a zene iránti meleg érdeklődéssel segítették őt munkájában. A közönség lelkesen megtapsolta a szónoki minőségben is sikert elérni tudó jeles tanárt. Számos értékes ajándékot és Pálffy József festőművész művészien gyönyörű diszoklevele teszi majd maradandóvá a mai fénves est emlékeit. A hangverseny a kis *Rubinstein* Erna hámulatos játékaival kezdődött. Ez a parányi kis művész, tökéletes felfogással és fejlett technikával játszotta Beriot 9-ik hangversenyét. Szántó Magda és Fráter Iván *Alard* két hegedűre irt versenyével arattak igaz, meleg elismerést. Majd dr. *Szilágyi* Imre régi magyar nótái bilincseltek le a közönség figyelmét. *Csanak* Margitka *Piribauer* Ferenc, dr. *Hajdu* Miklós és dr. *Spitz* Lipót, *Slüniczka* két hangulatos művét szép színezéssel, művészi összhangal játszották. A zongora kíséretet *Fábry* Irma zenedei tanárnő a tőle már megszokott művészi tökélyvel látta el. Finom játéka musicalitása őt városunk legjobb kísérőjévé aratta. A műsor fénypontja *Wesprémy* Andor okleveles tanár hegedű művész játéka volt. A kiváló hegedűs köztünk fejlődő művészete az utóbbi időben hatalmasan megerősödött. *Füredi József*, *Hubay Jenő* és *Manén Juon* mesteri vezetése érvényesül meleg nagy tonusu kiegyenlített technikájú játékaiban. *Bach* Gravéja, *Faure* Silienneje és *Pugnani* Preludiuma és *Allegroja* mesteri tökéletességgel kerültek ki szélesen vezetett vonója alól és örömmel győződünk meg arról, hogy a belévetett bizodalunk és reményünk teljeseedsbe megy és elsőrangú művész lesz belőle. Az ő szereplése művészi jelentőséget adott a mai estnek. A közönség

zugó tapsára ráadással is kedveskedett. A fényesen sikerült est után a jubiláns tiszteletére banket volt.

HIREK

— **Bartóky államtitkár a Hortobágyon.** A Hortobágy hasznosítása kérdésében a Hortobágy tanulmányozására leérkezett bizottság tagjai Bartóky József dr. államtitkár, Darányi Béla, Serbán János, Lovass Sándor miniszteri tanácsosok, Vinnay Géza miniszteri osztálytanácsos, Landgráf János a halászati felügyelőség főnöke és Froniusz Oszkár dr. fogalmazó, Medgyaszay Miklós tanácsnok, Czverdely Andor kultur főmérnök, Török Gábor erdőmester kíséretében kimentek ma reggel fél tíz órakor a Hortobágyra, ahol két napig fognak maradni. Az államtitkár indulás előtt megjelent a tiszántuli egyházközségi közgyűlésén és részt vett annak megnyitására.

— **Eljegyzés.** Szádvári Lükő Béla dr. szatmárnémeti lakos eljegyezte kölcei Kölcsey Boriskát, kölcei Kölcsey Ferenc dr. nagyműveltségű bájós leányát.

— **Évzáró a kollégiumban.** A debreceni református főiskola évzáró ünnepelve e hó 10-én lesz, amelyre most bocsátották ki a meghívókat. Az ünnepély két részből áll s programja a következő: Istentisztelet a nagytemplomban; kezdődik délelőtt 10 órakor. 1. Fennálló ének: 37. dicséret 1-ső verse 2. Gyülekezeti ének: LXXXIV. zsoltár 1., 6. verse. 3. Dicsőség... Oláh Károlytól. Előadja a főiskolai énekkar. 4. Imádság. Mondja: Csiky Lajos theol. tanár, főisk. énekkar. 6. Gyülekezeti ének: 179. dics. 10. v. Istentisztelet után gyülekező a kollégium dísztermében, hol az akadémiai igazgató üdvözlözi az egyházközségi elnökséget, hatóságokat és a tanári karokat.

— **Az automobilverseny rendezősege Debrecenben.** A szerdai automobilverseny rendezősege nevében ma délelőtt Debrecenbe érkezett Röck István és Müller Lajos vezérkari százados. Holnap délelőtt pedig Zichy Béla Rezső gróf, a királyi automobil klub elnöke és Pivny Béla titkár érkeznek városunkba, hogy a versenyzők fogadtatását előkészítsék. A debreceni helyi bizottság a legnagyobb figyelemmel gondoskodik a nagyközönség kényelméről s az érdeklődők részére a Vilmos laktanya előtt fenntartott helyeket állított fel, ahonnan minden díj fizetés nélküli nézheik végig a verseny lefolyását. Csupán arra kéri a bizottság a város közönségét, hogy az utvonalakait, hol a versenyzők elvonulnak díszítse fel lobogókkal. Amely kérelmet a magunk részéről is megismétlünk.

— **Szegények segélyezése.** E hó 7-én, pénteken délután 4 órakor a városi szegényügyi bizottság a városház 22. számú hivatalos helyiségében ülést tart, amelynek tárgysorozatán segélyezések, jelentések s egyéb rendes folyó ügyek vannak.

— **Koronázási emlékünnap.** A debreceni iparostanulók e hó 9-én délelőtt 10 órakor a Burgondia-utca 1. szám alatt levő iskola helyiségben koronázási emléknapon az állami és kamarai jutalmak kiosztásával kapcsolatos ünnepélyt tartanak, amelyre az igazgatóság a közönséget is meghívja. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Szózat. Éneklés az ifjuság. 2. Az ünnepély megnyitása. 3. Ünnepi beszéd, tartja Kovács Lajos iparisk. tanár. 4. A kultuszminiszterium 100 kor. jutalmának kiosztása. 5. Köszönő beszéd. A jutalmazottak nevében mondja Gerőcz S. 6. Honfidal. Éneklés a növendékek. (Vegyeskar.) 7. Az iparkamara ezüst érmének kiosztása. 8. Köszönő beszéd. A jutalmazottak nevében mondja Tegdes János. 9. Az „Ott-hon” sakk és szavaló versenyen kitüntek megjutalmazása. 10. Bucsu az iskolától. Éneklés a növendékek, vegyeskar. 11. „Junius 8.” Szavalja Lőrinc Sámuel tanuló. 12. Hymusz. Éneklés a növendékek.

— **Vizsgálatok a debreceni kegyesrendi róm. kath. főgimnáziumban.** Junius 10—11-én az évvégi rendes magánvizsgák; 14. 15-én hittanvizsgák, 17-én vizsgázzik: I. A. (magyar, latin, földrajz), I. B. (természetrajz földrajz, számtan), II. A. (földrajz, természetrajz, magyar), II. B. (rajz, számtan, természetrajz), III. A. (történelem, földrajz, számtan), 18-án: III. B. (földrajz, magyar, számtan), IV. (német, mennyiségtan, latin), V. (történelem, német, magyar, mennyiségtan), VI. (magyar, görög, görög. irod. és rajz, természetrajz, mennyiségtan), VII. (magyar, latin, német, görög, görög. irod. és rajz), 19-én I. A. (rajz, természetrajz, számtan), I. B. (magyar, latin, rajz), II. A. (számtan, rajz, latin), II. B. (magyar, latin, földrajz), III. A. (magyar, latin, német, rajz), 20-án III. B. (német, latin, történelem, rajz), IV. (természetrajz, történelem, rajz, magyar), V. (görög, görög. irod. és rajz, természetrajz, latin.) VI. (történelem, latin, német), VII. mennyiségtan, természettan, történelem). Az igazgatóság.

— **Katonák aratási szabadsága.** Megemlékeztünk arról, hogy a honvédelmi miniszter aratási szabadságot engedélyezett a katonáknak erre vonatkozóan a katonaiigazgatóság a következő tájékozást közli: A m. kir. honvédelmi miniszter leirata szerint a közös hadseregnél ténylegesen szolgáló katonák az aratás és egyéb fontos mezeti munkák idejére három hétre ez évben is el fognak szabadságotatni, mely szabadság személyesen, kihallgatáson (rapporton) kérelmezendő.

— **Képkiallítás az iparoskör dísztermében.** Bosznay István, Gergely Imre, Juszkó Béla, Margitay Tihámér, Kézdi-Kovács László, Fesztyné Jókai Róza, Nyilassy Sándor, stb. ismertnevű festőművész eredeti műveiből álló képkiallítás nyílt meg az Iparoskör Simonffy-utca 1/c. alatti dísztermében.

— **Vizsgák az iparostanonc iskolában.** Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága nevében Aczél Géza elnök közli, hogy a tanonciskolában a vizsgák június hó 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22-én lesznek. A vizsgálatok alkalmából rajz és munkakiallítások is lesznek. Aczél Géza elnök a közléshez még a következő megjegyzést fűzi: Midőn a hatóságokat, testületeket s különösen a munkaadókat általános a pedig ipari oktatásunk előhala dása iránt hazafias, meleg érzéssel, a jövőt előkészítő előrelátással bíró nagyközönséget eddig is örömmel tapasztalt érdeklődésére támaszkodva — felkérjük e vizsgálatokon leendő megjelenésre. — ugyanakkor figyelemre méltatni kérjük azt a körülményt, hogy kiváló iparos tanulóinknak buzdítását eszközölj bármily szerény jutalmat is csak az esetben leszünk képesek juttatni, ha, mint eddig is, e jutalom összehozásában a cselekvő jóindulatot kimutató, némi anyagi áldozatra is kész társadalom támogatásában ezuttal is részesítettik ipariskolánk. Minden jutalmazásra szánt összeg június hó 15-ig Csurka István ipariskolai igazgatóhoz juttatandó.

— **Szerelemből kisélet.** Szatmári János nádudvari illetőségű 23 éves napszamos huzamosabb ideig közös háztartásban élt Kozma Zsófiával, aki pár hét előtt azonban visszatért Debrecenbe, itt lakó urához. Tegnap véletlenül találkoztak az utcán s az asszony akkor azt mondta Szatmárnak, hozzon pénzt, kenyeret és más holmikot és ismét visszatér hozzá. A legény ezt ma meg is hozta s együtt betértek egy Hatvan-utcai vendéglőbe. Ott egymás szájából szopták a cukrot s úgy látszott, tényleg helyreáll közöttük a béke. Amíg fizetésre nem került a sor. Ekkor Szatmári észrevette, hogy pénze hiányzik. Az asszony nyál civódnj kezdett, majd a kezében levő bicskát úgy hajította el, hogy az az asszony jobb oldalában a mellében állt meg. Előállították.

— **Tizenhét percig eltemetve.** Ma este felé a véletlen egy emberéletet mentett meg. Kiss Gyula dr. Diószegi-utca 3. szám alatt lévő házában a Fried és Adorján-cég csatornát építtetett. Radóc József vállalta fel a munkálatot albréletben, aki társaival meg is kezdte a föld kiásását. Mintegy három méter mély

egyesrendi
nius 10—
zsgák; 14.
zik: I. A.
mészetrajz
természet-
an, termé-
rajz, szám-
var, szám-
n), V. (tör-
égtan), VI.
rajz, ter-
magyar, la-
és rajz),
zámtan), I.
ntan, rajz,
rajz), III. A.
-án III. B.
V. (termé-
r), V. (gö-
zetrajz, la-
VII. meny-
elem). Az

a. Megem-
lmi minisz-
ezett a ka-
onaligvossz-
: A m. kir.
erint a kö-
lgáló kato-
nezei mun-
n is el fog-
adság sze-
ton) kérel-

disztermé-
re. Juszkó
ovács László
sv Sándor,
eti művei-
z Iparoskör
mében.

iskolában.
bizottsága
hogy a ta-
16. 17. 18.
sgálatok al-
is lesznek.
ég a követ-
a hatóság-
munkaadó-
sunk előhala-
sel, a jövőt
közönséget
deklációjára
zsgálatokon
kkor figye-
ményt, hogy
dítását esz-
is csak az
ni, ha, mint
ban a cse-
i anyagi ál-
nogatásában
nk. Minden
us hó 15-ig
gatóhoz jut-

árkot ástak, melynek azonban csak a felső része volt ugynevezett „duc“-cal megerősítve. Ig y történt a katasztrófa. Este fél hé óra tájt a csatorna beomlott s Mandel András földmunkást eltemette. Radócz is belesüppedett az aláomló földbe, de csak combig érte az omadék. Balkányi Ede dr. tisztiorvos azonnal a hely színére sietett s a munkásokkal a mentéshez fogott. Mintegy tíz pernyi ásás után sikerült eltávolítani a csatornából a földet s Mandel András előkerült mély sírjából. És pedig a gondviselés különös jóvoltából kisebb sérülésekkel — elevenen. Ami ugy esett, hogy zuhanás közben a földnyomás fejével arrafelé döntötte le, ahol a csatorna nyílása volt, így bőségesen kapott levegőt abban a puszta sírban, ahová eleven halottként került. Sérülése 2—3 nap alatt teljesen begyógyul.

— Fényes nvári mulatság a Nagverdön. A debreceni zenekonzervatórium szombaton este tartja szokott táncmulatsággal egybekötött hangversenyét a Nagverdei Vigadóban. A minden tekintetben nagy sikerűnek ígérkező mulatságra jegyek a konzervatóriumban (Kossuth-utca 20.) és Csáthy Ferencnél válthatók. Személyi jegy 1 korona. családjegy 3 korona.

— Betörés. E lap hasábjain kimerítően ismertettük olvasóinkkal azt a szenzációs betörést, melyet — eddig ismeretlen tettesek — az itteni gőzcukorkagvár kárára elkövetek. Ezen esettel kapcsolatban a „betörés elleni biztosítás“, figyelmébe ajánljuk gyárosaink és kereskedőiknek, továbbá mindazon olvasóinknak, kik állandó lakásukat, most a nyári idény alatt üdülésük tartama alatt, őrizet és felügyelet nélkül hagyják. Ilyen biztosításokat a Magyar-Francia biztosító részvénytársaság (Piac-utca 61. sz. Fischer-ház telefon szám 583.) a legelőnyösebb feltételek mellett nyújt.

— Majális a Nagverdön. Az evangélikus iskola majálisát szerdán délután tartja a nagy erdőn a szokott helyen.

— Kristály viz palackja 4 fillér. Megrendelhető telefonon 820.

— Müjég házhoz szállítva megrendelhető telefonon 820.

— Női divatkelmék kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelmék, sima angol szövetek, gyapju grenadinok, szint játszó seilyem Marquissette, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entouscas ernyők nagy választékban kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— Butorcsarnok áthelyezés Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-utca és Piac-utca sarok) Takarékszövetkezet r.-t. palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A Butorcsarnokban 80 szoba butor áll a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vétekötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott mübutorokért Kovács Gyula mübutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hiteleképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.



Sunlight

Gyapju és flanellek részére nincs finomabb és tisztább mosószer mint a Sunlight szappan

A Sunlight szappannal mosott gyapjuk összemérese vagy összezúgorodása kivánzárvá.

Kettős darab 30 fillérért. Nyolcezszögletű darab 16 fillérért.

— A Nemzeti kávéházban naponta még itt nem létezett Tiroli zenekar ének- és bohózatokkal összekötve működik. Beléptidij nines. Ételek és italokról gondoskodik Rosner A. kávé.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.



Csuz, köszvény, reuma
ellen legjobb
báziiser a bitres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható s feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerártaiban Kossuth-utca 9. színház mellett.

A hajduböszörményi rablás az esküdtszék előtt

Az ügyész két vádlott ellen elejtette a vádat

— Második nap —

A hajduböszörményi rablómerénylet ügye ma már eljutott a befejezés stádiuma elé. — Ami elsősorban Tóth Aurél elnök érdeme, aki a tárgyalást erélyel, mondhatnánk, vaskarral vezeti. Nem zárkózik el a legkiterjedtebb bizonyítási módtól, de a fölös szófecsérlést lehetőleg kerülni igyekszik. Amire igen nagy szükség volt ép ennél a bünpörnél, melyben csaknem 50 ember s öt vádlott és védő volt fel.

Gáthy Bálint kir. ügyész a töle megszokott önfegyelmézzel és lelkiismeretességgel végezte közvádloi tisztét, mely abban kristályosodott ki, mikor két vádlottat: Mezey Antal és Kelemen Gáborral szemben a vádat is elejtette.

A tárgyalásról a Debreczeni Független Ujság tudósítója a következőkben számol be:

Délelőtt

Póka Antal

Fiatal, pelyhedző bajszu legény. Csizmában, magyar nadrágban jár.

Egy novemberi napon Hegedüs az édesapámmal kissé boros állapotban jött hozzánk. Anyám bort hozott. Felkönyökölt az asztalra és így szólt:

— Hej bátyám, nem volna nekem semmi bajom, ha az Angyalék bajába nem lennék. Pedig Mezey gyújtotta fel a villanyt. Ha megvasálnának, kiválnék mindent!

Erre apám azt mondta:

— Kár, hogy rablóval üllünk együtt.

— Tudja-e, hogy 3000 korona díjját tüzetek ki a tettes kézrekerítésére?

— Nem, most sem tudom. Nem érdekel.

B. Varga Antal

cipész tanonc volt Hegedüs Mihálynál. Hétköznap a mühelyben aludt. A gazda is velük. Emlékezik az eseményekre. Akkor este Kelemen Gábor bejött az üzembe tanvázní. Beszélgettek, tréfáltak. Kelemen Gábor ugy féltizenegy órakor ment el, gazdája kikísérte, aztán bejött és azt mondta:

— Aludni!

Ó oltotta el a lámpát. Nem vette észre, hogy valaki éjjel kiment volna. A gazdája már fejjel volt, mikor ő felkelt. Majd visszavonja ezt a vallomását s nem emlékszik biztosan a történetekre.

— S. Molnár Márton járt ott többször, az eset előtt is.

— Kelemen Gábor az Angyal-féle eset után is volt ott. Éppen erről beszélgettek. Azt mondták:

— Csak tanult ember követhette el, aki értett a villanyhoz.

— Emlékszel, hogy Kádár Imre benn volt?

— Emlékszem. Mi költöttük fel a gazdákat.

— Legutoljára mikor volt ott Széll Margit?

— Az eset előtt egy héttel.

— Ki feküdt a fal felől?

— Én. Aztán a másik tanuló. Legszelelről a gazdám.

— Az ajtó milyen?

— Csikorog.

— Milyen távol a villany?

— Négy, hat méter.

— Milyen ajtók vannak a bolton?

— Egy füvegajtó, meg egy külső faajtó.

— Tud-e arról valamit, hogy gazdája S. Molnárral mulatott.

— Csak egyszer hozatott Molnár két héttel az eset előtt pálinkát a boltba.

— Szokott gazdád fiakkerezni?

— Ha be van rugva.

Hegedüs János

Hegedüs Mihály szolgálatában állott, ott tanoncoskodott. A gazda rendszeren nvár folyamán ott aludt velük. Ők azonban vasárnaponként otthon aludtak. Kelemen a rablás napján ott volt ugy féltizenegyig. A gazda az ajtóig kísérte csak, kezét fogott vele. Aztán egy negyedóráig még dolgoztak s a gazda mondta:

— Aludjunk!

A faajtón tapasztalata szerint nines hasadás. De ha kinyitják, akkor az ajtó csikorog.

Október 20-án reggel félhétkor kelt fel inastársával B. Vargával. Aztán szólították Hegedüst, keljen fel, mert munkát hoztak.

Elnök: figyelmezteti igazat mondjon.

— S. Molnár járt hozzájuk.

— Hozott bort?

— Sohasem.

Az Angyal-est után 3 hétre jött ismét. Kelemen is bejött oda pár hétre. Hallotta, mikor beszélgettek, hogy csak az tehette a rablást, aki a villanyt kezelni tudja.

— Széll Margit mikor járt ott utoljára?

— Mielőtt Hegedüst letartóztatták.

— Az ajtózárbán a kulcs benne állott?

— Nem.

— Október előtt mulatott Hegedüs?

— Mulatott sokszor.

Fraenkl Vilmosné.

Hajduböszörményben a Nap-utcán laknak. Tavaly éjjel október 3-án készültek a sátoros ünnepre. Ugy féltizenkettőkor hangos zajt hallott. Felhuzta a rolót. 2—3 paraszt kinézésü egyén ment ki.

— Vették ezt észre másszor is?

— Nem, soha!

Mikor a rablás elkövetett, akkor villant meg agyában az a feltevés, hogy ez a kései látogatás összefüggésben lehetett az esettel.

Majd az eset után beszélgetett Deutsch Pepivel, aki a látogatásról azt mondta:

— Hja igen tudom, a koporsógyári munkásoknak adtunk vacsorát.

Mikor Angyallal a szanatóriumban erről beszélgettek, Angyal azt mondta:

— Nem tudom. Talán szórós lehetett?!

Szembesítik Deutsch Pepivel, aki tagadja, hogy koporsógyári munkásokról beszélt.

Fraenkl Vilmos

hitközségi metsző. A mult év októberben készülték a sátoros-ünnepre. A szobáikban voltak elfoglalva. Zajra, kopogásra lettek figyelmesek, kíváncsiságból átnéztek — és látták, hogy Angyaléktól 3—4 ember jött ki. Egészen elfelejtkeztek a dolgról, míg a rablás megtörtént.

Megkérdezte Weisztól, kik lehettek azok, nem szórók voltak?

— Weisz azt mondta, nem voltak szórók.

Póka Miklósné.

A férje esztergályos. Hegedüsekkel szomszédok, Hegedüs járt a házhoz. A bodai szüret után hozzájuk jött Hegedüs. Férje azt mondta:

— Hozzál fel egy éves bort!

Aztán asztalhoz ültek s Hegedüs boros állapotban következő nyilatkozatot mondta:

— Nem volna nekem semmi bajom, ha az Angyalék baja nem volna. Pedig Mezey gyújtotta fel a villanyt.

Másnap beszélgettek a dologról férjével, nem tudták mire vélni a beszédet.

— Mikor tudta meg, hogy jutalom van kitűzve?

— Mikor a bíróságnál voltak.

Grün Mórné.

Angyalékhoz 3-ik házban lakik, Bodegás. Fraenkl Vilmostól értesült a rablásról. Szombaton délután ott volt, mikor Deutsch Pepivel Fraenklné beszélgetett, kérdezte:

— Kik voltak azok az emberek, akik pár hét előtt kijöttek a házból?

— Koporsógyári urak voltak, akiket Andor ur kísért ki. Itt kártyáztak.

Majd pár hét múlva Deutsch Pepi azt mondta:

— Hazamegyek, nem várom be mig megjön a nagysága.

Védő: Megvan lepődve?

— Megvagyok lepődve, de azért értem a kérdéseket.

Deutsch Pepi azt mondja, hogy nem beszélte erről a dologról Grünével.

Grüné azt is észrevette, hogy Deutsch Pepi kitünő hangulatban van.

Kiss Gyula, a mentőtanu.

Október 20-án a Láng-szanatóriumban volt alkalmazva. Várta a számlát. Kiment a Burgundia-utca sarkára. A villamos vasúti sín mellett állt a fasorban. Két ember volt mellette. Az egyik magas ősz bajuszu, csizmás. A másik fiatalabb, alacsony, gépész kinézésű.

— Látod pajtás, kár volt neked ezt tenni, hogy mindjárt megütötte az Angyalt.

— Azt hittem, meg akar ütni, mikor kulcsa után nyult. Aztán meg a fia is jött, akire te rálóttél.

— De mégis nyugodtan lehetünk, csak Pista odahaza el ne áruljon valamit — mondta a kisebbik.

Elindultak, ment utánuk. Bementek a „Kis Debrecen“-be a kertbe. Aztán a rendőrnek jelentette az esetet.

Még azt a nyilatkozatot is tették:

— Na látod, a saját lábukon jöttek be, nincs nagyobb bajuk.

A vádlottak között nem ismeri fel azokat, akik beszélgettek.

Elnök öt perc szünetet rendel.

A TÖBBI TANUK:

Kiss Gyuláné

aznap, mikor Angyalékat behozták, odament a férjéhez. Akitől kérdezte, mért nem jön haza.

— Nem mehetek.

— Miért?

— Mert ez a két ember beszélget az Angyal-ügyről.

Megnézte a kisebbet, azt nem ismeri fel a vádlottak között.

Kiss Sándor

földmives cseléd Mezey István fuvarosnál. A rablási nap éjjelén az istállóban halt Mezey Antallal és Gáborral. Mezey Gábor kívül volt az istálló előtt. Mezey Antal még ő előtte feküdt le este 8 óra tájt.

— Egy órákor felköltötte Mezey Gábor, ő pedig Mezey Antalt költötte fel. Három óra felé rendőrök jöttek az istállóba.

— Mélyen alvó ember maga?

— Ha dolgozik, igen.

Kiss Gábor: Akkor éjjel az istállóban aludt, a küszöb mellett. Antal öccse a csiz-

máját levetette, a ruháját nem emlékszik, hogy levetette. Éjjel felkelt, mert egy ló ki-dörzsölte a kötőféket. Lámpát gyújtott és akkor ott látta Mezey Antalt is, majd egy órákor ismét felköltötte a fiukat. Ő nem mélyen alvó ember, felkelt volna, ha valaki kimegy.

Idősb S. Molnár Márton. S. Molnár Márton édesanyja.

Fia nem tartózkodik mindig otthon, ha ittas volt, elbolyongott. Nem élnek együtt a hitese feleségével. Volt egy asszonya is, de ezt is elhagyta.

— Mikor tudta meg az Angyal-féle rablást?

— Másnap reggel.

— Fia akkor otthon volt?

— Igen. Részegen úgy 8 óra tájt hazajött, lefeküdt a földre. Én feje alá tettem a bundámat.

A tanu megesketése tárgyában a tanács később határoz.

Molnár Gábor

S. Molnár Márton bátyja. Ő felesége társaságában Hajdunánásra ment. Éjjel 1 óra táiban a Szoboszlai-utcán danolást hallott, olyan danolást, mintha öccse lenne. Még mondta feleségének:

— Ugyancsak olyan danolást hallok, mint a Gáboré!

— Nem igen volt bejárása hozzájuk, mert igen rossz társaságban fordult meg.

Védő: Akivel éjjel találkoztak, lehetett más is?

— Öccsét nem látta, de a hang olyan volt, mint az öccséé.

Cs. Varga Mihályné: Gyermekkora óta ismeri S. Molnár. 1911. nyarán a Szeles-csapásokban találkozott vele egy másik ember társaságában. Megkínálta őt pálinkával. Egy sárgás botot látott előtte a sarokban.

A bűnjetel képező ólombunkóban felismeri azt a botot, melyet a korcsmában látott.

Védő: Akivel volt Molnár, hogy nézett ki?

S. Molnár: Elismeri, hogy az ivóban volt, de többen voltak és tagadja, hogy a bot az övé lenne.

Apró tanuk:

Buza Mihály 10 éves fiu, apja korcsmáros Hajduböszörményben. S. Molnár Mártont ismeri, egyszer látta botalt. Egy hosszú, sárga nyelű botalt. Egy gömb volt a végén, szegekkel.

Kiss Sándor mondta, hogy egy vasárnap látta, mint csinálta S. Molnár a botot. Szöveget vert bele, több szeg ki is állott.

Korára való tekintettel megesketését mellőzi.

Szabó Ernő, 11 éves, apja fűszerkereskedő. S. Molnár Mártont ismeri, az utcán többször látta. Egy izben vasgömbös botalt is látta, melyben három vasszög volt. A felmutatott bűnjetelben felismerte az akkor látott botot.

B. Szabó Róza: 12 éves, IV. elemi iskolai növendék S. Molnár Mártont ismeri. Egyszer jött haza az iskolából, mikor S. Molnár-ral a Rubinstein boltja előtt találkozott. Egy bot volt nála, melynek végén ólomfogantyú volt, ebben szegek voltak. Felismeri a bűnjetel között levő letört fogantyút.

S. Molnár Gáborné, sógorasszonya Molnár Mártonnak. Mikor a rablás éjjelén mentek a vásárra, dalolást hallottak, melyben a férje felismerte Márton dalolását. Ő is így tapasztalta.

Testi sértésért le volt zárva, férje szeretőjét leöntötte sósavval. A börtön udvarán találkozott Deutsch Pepivel, aki elmondta, miért van bezárva.

— Háromszáz pengőt loptam a gazdám-tól, de csak 50 pengőt adtam vissza! — mondotta neki Pepi.

Balog József: Ismeri S. Molnár, de az nem lakott nála. Botját sem ismeri.

S. Molnár Mártonné törvényes felesége S. Molnár Mártonnak.

— Hét éve él külön férjétől, mert részeges volt, s amit látott, ellopott. Rá akarta beszélni, fojtásák meg az édesanyját, aki nem akarta engedni, hogy kivegyék az árvaszéktől

a pénzt. Egy éve látta utoljára Debrecenben, odament hozzá:

— Hogy vagy, kedves feleségem?

Több botja volt, egy kerek, elől hegyes. Egy kis ólom, mellyel az édesanyját megverte. Ez nádboton volt.

Nem esketik meg.

Kis Sándor 13 éves gulyás bojtár. S. Molnár azt a megbízást adta neki tavaly ősszel:

— Vigyél el egy botot a kovácshoz és ütess ki belőle egy szöveget. Sárga réz bot volt.

Nem esketik meg.

Sándor Lidia S. Molnár szeretője

gyermekkel jelenik meg. Hat hónapig lakott együtt S. Molnárral, októberben bejött Debrecenbe a klinikára. Azért hagyta ott, mert ütötte-verte. *Egy kerek, olmosfejű botja volt. Egy vasárnap kiültek a ház elé, ott szöveget vert bele.*

— Minek ez a bot? — kérdezte tőle.

— Kell ez nekem!

Ezt a botot minden este elvitte hazulról. *A bűnjetel képező és Hajnaléknál talált ólomfogantyuban felismeri a mondott botot.*

Weisz Izrael: Orgazdaságért Debrecenben egy havi fogságra volt ítélve, melyet Böszörményben töltött. Volt egy vevője, Tóth Lajos kovács, aki többször kérdezte, nincs-e az áruk között egy fokos. Egyszer vásárlás alkalmával látta, hogy egy vasgömb van a sárba taposva. Alma alakú gömb volt. Elvette, megkérdezte:

— Hogy adja?

— Nem kell nekem semmi! — mondta a kovácsnak. Később látta is a botot a műhelyben, színes botba volt verve, az alja szegekkel megtámasztva.

A bűnjetelként felmutatott ólomgombot nem ismeri.

Tóth Lajos üzleti összeköttetésben áll Weisz Izraellel. Tagadja, hogy kért volna attól olyan botot, mint az neki imputálva lett Elnök délután 1 órákor a tárgyalást 3 órára napolja el.

Délután

Kereskényi György cipész, látásból ismeri Pókaiékat: Hegedüs nála tanult. A múlt év november 5-én, mikor ment haza, Hegedüs üzlete előtt állt és kérte, jöjjön be egy pohár borra Tagovicshoz. Egyebet nem tud.

Uj vád.

Boros Nagy Sándor: Csizmadia, a vádlottakat nem ismeri. Az Angyal-féle rablás előtt volt a Waldmann-korcsmában. Több parasztember ült a másik asztalnál. Szücs Szabó István hozzájött és hívta a Török-korcsmába. Ittas volt ő is, meg Szücs-Szabó is. Nyolc óra lehetett. Mikor bucsuztak, így szólt:

— Jöjjék el velem egy helyre.

— Hová?

— Angyalhoz. Hozzuk el a pénzt.

— Hogy gondol olyat, nem adja az.

— Vegyük el tőle!

Majd hívta, menjen vissza a korcsmába. Majd azt mondta:

— Menjünk el Varga Imréhez a téglavetőbe.

Azután október 20-án találkozott Szücs-Szabóval, aki Bagosival jött felé és az arca be volt pamaesolva, alig ismerte meg. Kezet fogott vele:

— Hová járt kend?

— Nem tudom én hová! — A keze reszketett.

Márciusban aztán ezt az esetet egy csendőrel közölte. Később pedig a rendőrség is jelentette.

Szücs-Szabó: Egyszer együtt volt Cs. Tóth Sándorral és Boros Nagy Sándorral a Waldmann-korcsmában. Tagadja, hogy Boros hívta volna Angyalékhoz, vagy hogy a rablás után találkozott volna vele.

Szembesítik őket. Boros Nagy Sándor Szücs-Szabó szemébe mondja, hogy hívta Angyalék kirablásához. Szücs-Szabó tagad.

Angyalékat elnök felhívja, nézzék meg Szücs-Szabót. Kizártnak tartják, hogy ez lett volna a rabló.

Cs. Tóth Sándor: Semmire sem emlékszik, mert italos volt.

Bagosi János: Boros Nagy Sándort ismeri. Az Angyal-féle rablásról később értesült. Október 14-én jött haza Amerikából. Tagadja, hogy Szüics-Szabóval beszélgetett.

Védő: Kéri Bagosit is Angyalékkal szembesíteni. Megtörténik. Angyalék nem ismerik fel a rablót.

Török Gábor korcsmáros: Az elmúlt év őszén együtt volt nála Boros Nagy Sándor, Szüics-Szabó és Cs. Tóth Sándor. Ittasak voltak. Egyebet nem tud.

K. Nagy Sándor gépészkövác, Tóth Lajos segédje. Elmondja, hogy gazdája igen nehéz viszonyok között élt a multban és él ma is.

Több tanu nincs.

Az orvosi látletelek érdemére Horváti Arnold dr. törvényszéki orvos előadja, hogy Angyal Sámuel sérülései életveszélyesek voltak, ugyancsak életveszélyes volt Angyal Arnold egyik lött sebe is.

A helyszíni szemle jegyzőkönyvét egész terjedelmében fölolvassák.

S. Molnár becsületsértésért 1 izben, lopásért 5 izben büntetett. Két piszoly találtott. Egyik Hegedüs dolgozó asztalán. Másik Mezey apja házában padlásán.

Gáthy Bálint kir. ügyész előterjeszti, hogy ebben az ügyben a nyomozás sohasem szünetelt. Ma délelőtt elrendeltetett Hegedüs Mihály családjánál a házkutatás s a kamarában, a küszöb mellett egy azsuros zsebkendőben, amelyről alapos a gyanu, hogy Deutsch Pep itulajdonát képezi, megtaláltak 110 koronát elásva. Kéri a vizsgálati jegyzőkönyv fölolvását. Védők ellenzik.

Elnök a tárgyalást felfüggeszti.

A kir. ügyész újabb bejelentést tesz; miután Hibián kapitány személyesen jelen van, eláll a jegyzőkönyv felolvasásától; kéri a rendőrkapitány kihallgatását.

Védők több előterjesztést tesznek a bizonyítási eljárás kiegészítésére.

Kardos dr. nem ellenzi Hibián kihallgatását, de kéri Hegedüsök kihallgatását is.

A királyi törvényszék Hibián Károly kihallgatását, Angyal Zoltán vallomása és Deutsch Pepi elítélésére vonatkozó iratok felolvasását elrendeli és a hátralevő tanuvalomásokot kiveszi.

Hibián Károly

hajduböszörményi rendőrkapitány előadja, hogy a királyi ügyészség megkeresésére házkutatást tartottak délelőtt 10 órakor id. Hegedüs Mihály lakásán. Karddal tapogattak a kamrában, mikor a kard megakadt valami keményebb papírnemű anyagban, egy ásonyomra ástak és onnan került elő egy rongyokba burkolt azsuros zsebkendő, melyben egy 50 koronás és 3 darab 20 koronás papírpénzt találtak. Három rendőr és eg yszomszédos cipészlegény is volt ott.

Elnök Hegedüshöz: Nem ismeri a bűnjeleket?

— Nem.

Hibián Károly rendőrkapitányt megesketik.

Angyal Zoltán vallomását felolvassák.

Az édesanya szava.

A hallgatóság soraiból egy női hang csendül meg. Hegedüs Mihály édesanyja szóval meg:

— Szabad-e az édesanyának szólni?

Elnök leinti: Nem szabad!

A hátralevő tanukat megesketik.

Elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja s a királyi ügyészt felhívja

a kérdések feltevésének

megszövegezésére.

Hegedüs Mihály és S. Molnár Mártonra a szándékos emberölés kísérletére és rablásra vonatkozólag fog indítványt tenni.

Mezey Antalra és Kelemenre nézve a vádat elejti.

Elnök Angyal Sámuel és Andort felhívja, hogy a vád képviselőjét vegyék fel. Nevezettek a vádat át nem veszik. Mezeyt és Kelemennt szabadon bocsájtják.

Az ügyész által előterjesztett kérdések: Hegedüs Mihályra és S. Molnár Mártonra nézve:

1. szándékos emberölés büntetékének kísérlete;

2. súlyos testisértés büntetével párosult rablás.

Deutsch Pepire: rablás büntetében való részesség miatt kíván ítéletet.

Elnök 5 perc szünetet rendel, mely után a védők nevében Csáthy Dezső ügyvéd első másodrendű vádlottakra nézve

súlyos testisértés miatt külön kérdés feltevelét indítványozza.

A bíróság a tárgyalást felfüggeszti, annak folytatását szerda reggel fél kilenc órára tűzi ki, mikor a vád és védbeszédre kerül a sor, ugy, hogy a déli órákban ítélet is várható.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	838.50
Osztrák hitel	838.50
4 százalékos koronajáradék	89.05
Államvasut	730.—
Jelzálogbank	466.—
Rimamurányi	755.—
Salgótarjáni	752.—
Közúti vasut	769.25

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 4 3/8%, Berlin 4 3/8%, London 3 1/8%.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentés e	
Buza októberre	11.61
áprilisra	—
májusra	—
Rizs októberre	9.62
Zab októberre	9.23
Tengeri májusra	11.72
Tengeri 1912. év juli	8.81
augusztusra	—

Irányzat: Készáru változatlan.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védőgyűlet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Várady Gusztáv Budapest, Nagykorona-u. 13., Markovics Sámuel Budapest, Breitner és Nándor Budapest, Nagykorona-utca 5., Weinberger Sándor Daruvár-fürdő, Kohn Sándor Miskolc, Csizsár Viktor Kolozsvár, Róth József Mezőkövesd, Jetti Lőrinc Ujarad.

Ingatlanok forgalma.

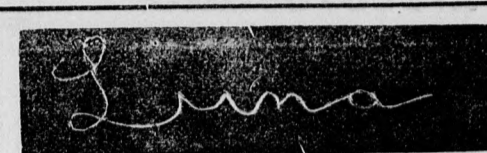
Csizsár Ferenc veszi özv. Fekete Andrásnétól Csapókerti házat 5800 koronáért. Lichtblau Albert veszi Csáki János és neje Szabó Zsuzsánától Libakerti telkét 8610 koronáért.

Bihari András és neje Balogh Mária veszik Csaholyi Lajos Zsigmond és neje Simon Esztertől Nyilas-telepi házat 6600 koronáért.

Szabó Mihály és neje Pásztor Erzsébet veszik özv. Kegyes Mihálynétól 2 hold ujosztásu szántóföldet 5300 koronáért.

Az itteni piacra és környékére
ügynököt keresek!

Liptói turó és csemege vaj.
Schvarcz Lipót Fiai
turógyáros, GYETVA.



A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Orlási választék

mindenféle szőnyegekben

Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábterítők. —

:: Linoleum. — Butorszövetek. ::

Eladó vagy kiadó birtok.

1342 hold, melyből 72 hold kitünő rét, a többi szántóföld 56 hold dohánytermeléssel sok szép épülettel. A vasuti állomástól fél órányira, köüttal összekötve, vagy a mos épülő vasutól 5 percnyire lesz.

Czím a kiadóhivatalban.

Ügynök nem díjaztatik.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Pontos kiszolgálás.

Az ön gyermeke szenved

a fájdalomtól, melyet bőrkiütések, ótvar, nedves, kivörösödött, feldörzsölt vagy feltört bőr okoz. — Ezek ellen számos orvos és szülésznő a „Babymira-Crème“ gyermekkenőcsöt a legjobb eredménnyel ajánlja, mely azonnal fájdalomcsillapítólag és gyógyítólag hat. — Felnttek is kltünő eredménnyel használhatják bőrkiütéseknél, feltörredzett bőr, kézdurvulás és lábizzadás ellen. Vigyázzon minden doboznál a „Babymira-crème“ névre, és utánzatokat utasítson vissza. Kapható minden gyógyszer-tárban, dobozonkint 60 fillérért, magy magánál a készítőnél Brodjovin H. „Zrinyi“-hez címzettgyógyszertárban Zágrábban.



Apró hirdetések.

Levelezés.

Folességül vennék 45-50 év körüli gyermektelen, jólelkű, jócsaládból való nőt, ki a háztartás minden ágzataiban jártas, 56 éves gazdag vidéki földbirtokos. Czim a kiadóba.

Betöltendő.

Házmaster felvétetik. Iskola-u. 8.

Azonnali belépésre felvétetik egy pénztárnok, ki jól számol és ír, a Linoleum áruházba.

Kovács-gépez kerestetik. Ajánlkozók forduljanak Tégási bér gazdasághoz Tégás.

Munkás leányok, kocsisok felvétetnek. Honvéd-utca 16. sz.

Adás-vétel.

Gróf Andrassy, Tesseni, H.-Böszörményi szövetezeti és Hungaria tea vajak uradalmi írósvai, gyenge turó mindennap friss kapható Deutsch Lajos főüzletében Piac-utca 38. és fiók üzletében Piac-utca 72. sz.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehér nemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, női öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Saját monogramjával ellátott szivarkahüvelyt szívat mindenki! Kizárólagos raktár a Harmathy hüvelykülönlegességek főraktárában, Fűvészkert-u. 14.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Lakás.

Kiadó lakás. A Piac-utca 59. számú Steinfeld-féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912. évi november 1-től kezdve kiadó. Értekezhetni a házmesternél.

Piac-utca legforgalmasabb helyén, iroda helyiségek azonnal kiadók. Értekezni lehet Rosenberg Emilnél, a Bazárban.

Különféle.

Welsz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Debreczeni Termény-Áruaktár
és Gyáripar r. t.

Telefon sz. 58. Telefon sz. 58.

Habarcsgyárunk

(kész malter) üzeme megkezdődött. Kitűnő kötőképességű habarcsunkat egy köbméter tartalmazó kocsinkban magunk fuvarozzuk a megrendelés helyére.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült **Kossuth u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek**

üzletnek vagy irodának kiadók.

Bérekocsisok

és fuvarosoknak különösen alkalmas közvetlen a Hungaria-malom mellett a Poroszlay telepen **egy jól bekerített lakóház, istálló és kocsiszín**

azonnal kiadó.

Minden oldalról könnyen megközelíthető, villanyos megállóhoz közel, **baromfi-tenyésztésre is kiválóan alkalmas.**

Értekezhetni lehet **Fleischer István Deák Ferencz-u. 19. sz. alatt**

Telefon 945.

Telefon 945.

Tűzifa, szén, mész, cserép, cement, téglák

és mindennemű építkezési anyagok

legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál

Bánffy-u. 6. „Hungaria“-malom mellett.

Porol szövet- és csipkefüggönyöket, stórok, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.

Fest **Ágytollat**

Tisztít fertőtlenítenve tisztít

Hrabéczy Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú	1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához	1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamagant stb. gyári áron küld mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintahú, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Különböző nagyságu üveg- és bádoggalackokban.



Mindenütt kapható! Kérjünk ingyen próbát!

Máriavölgyi fürdő és Ásványvízforrások.

A vámfalui és turvékonyi határok összeszögelésénél renek 165 hold tölgyfaerdőtől környezett parkban, melyet most már a felnőt **fenyvesek** tesznek élénkebbé, szelíd lejtővel alakul a kedves **Máriavölgy**, melynek ásványvízében gazdagsága talán az egész világon páratlanul áll. Alig 1/2 holdnyi területen 11 különféle **ásványvíz-forrás** fakad. Vannak itt **szénsavas, kénes, vasas, égvényes, sós, földes és glibersós** források Majdnem minden forrás kisebb-nagyobb mennyiségben jód tartalmu. A Gábor- (ugynevezett parádi) és Máriah-források, azonkívül még nagymennyiségű hydrotengáz is tartalmaznak. A fürdő **természetes szénsavas** fürdő, kiváló hatásnak. **Neurasthenia, szívbaj, hisztéria, elzsírosodás, Chronikus reuma, csusz, skrofula, bőrbetegség, vérelmeszesedés, gyengeség, sápkór, vesebaj és nőibajoknál stb.**

Modern új American fürdőkádak. Állandó fürdőorvos.

Villanyvilágítás. Zene. Pensiorend-szer. Idény május 1-től október 1-ig.

Posta- és vasuti állomás: **Vámfalu-Máriavölgy fürdő.**

A **Máriavölgyi Mária-forrás vize** utólérhetetlen bor-, gyógy- és üdítő-víz. **Kapható minden írszerkereskedésben** 1 láda 60 félliteres üveggel 9 K. Ezen árban az edény értéke 5 K is benne van. — Mindennemű kérdezősködésre készséggel ad felvilágosítást

a Fürdőigazgatóság.